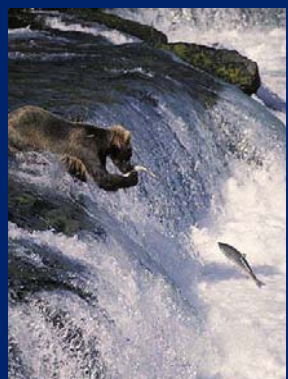

for liv i
naturen
og natur
i livet

Hvordan utfordrer fornybardirektivet miljø- og naturverdier?

Janne Sollie, direktør

Direktoratet for naturforvaltning

DNs oppdrag:

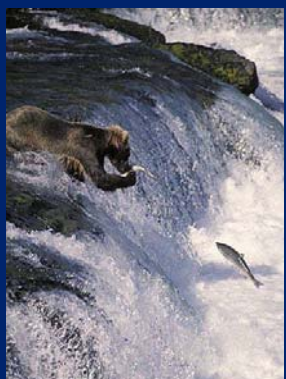
Være Miljøverndepartementets sentrale rådgivende og utøvende fagorgan innen naturforvaltning.

Hovedstrategier:

- Sikre bred variasjon i norsk natur og landskap og opprettholde den naturlige produksjonsevnen.
- Sikre at hensynet til **en langsiktig disponering** av naturressursene blir lagt til grunn ved areal- og vassdragsplanlegging og planer om naturinngrep.
- Fremme muligheten til **å bruke naturen** til friluftsliv, opplæring og høsting.
- Skaffe fram og **formidle kunnskap** som grunnlag for en aktiv og forebyggende naturforvaltning.

for liv i
naturen
og natur
i livet

EU's fornybardirektiv omfatter tre sektorer

1. Elektrisitet
2. Oppvarming og kjøling
3. Transport.

for liv i
naturen
og natur
i livet

Målet er at 20% av energibruken i EU skal komme fra fornybare kilder innen 2020.

Formålet med direktivet er å:

Redusere utslipp av klimagasser

Sikre forsyningssikkerhet

Skape nye økonomiske muligheter

Uavklart for Norge

Vi vet ikke hva direktivet vil pålegge Norge av **forpliktelser**, fordi det skal **forhandles** om kravene.

NORGE

- er i en **helt annen situasjon** enn andre europeiske land når det gjelder fornybar energi og forsyningssikkerhet
- er i en **særstilling** da fornybarandelen er tre ganger så stort som målet for EU i 2020.
- har en kraftproduksjon er **hovedsakelig basert på** fornybar energi pga vannkraften.

Fornybar energiproduksjon kan sies å ha tre hovedformål:

for liv i
naturen
og natur
i livet

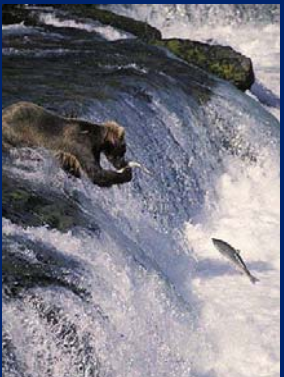

1. Bidra til å sikre samfunnet tilgang på energi
(velferd og sikkerhet, verdiskaping)
2. Substituere fossil energi med mindre klimagassutslipp
3. Nærings- og distriktspolitikk

Sentrale spørsmål framover når det gjelder fornybar energi – og miljøvirkninger:

for liv i
naturen
og natur
i livet

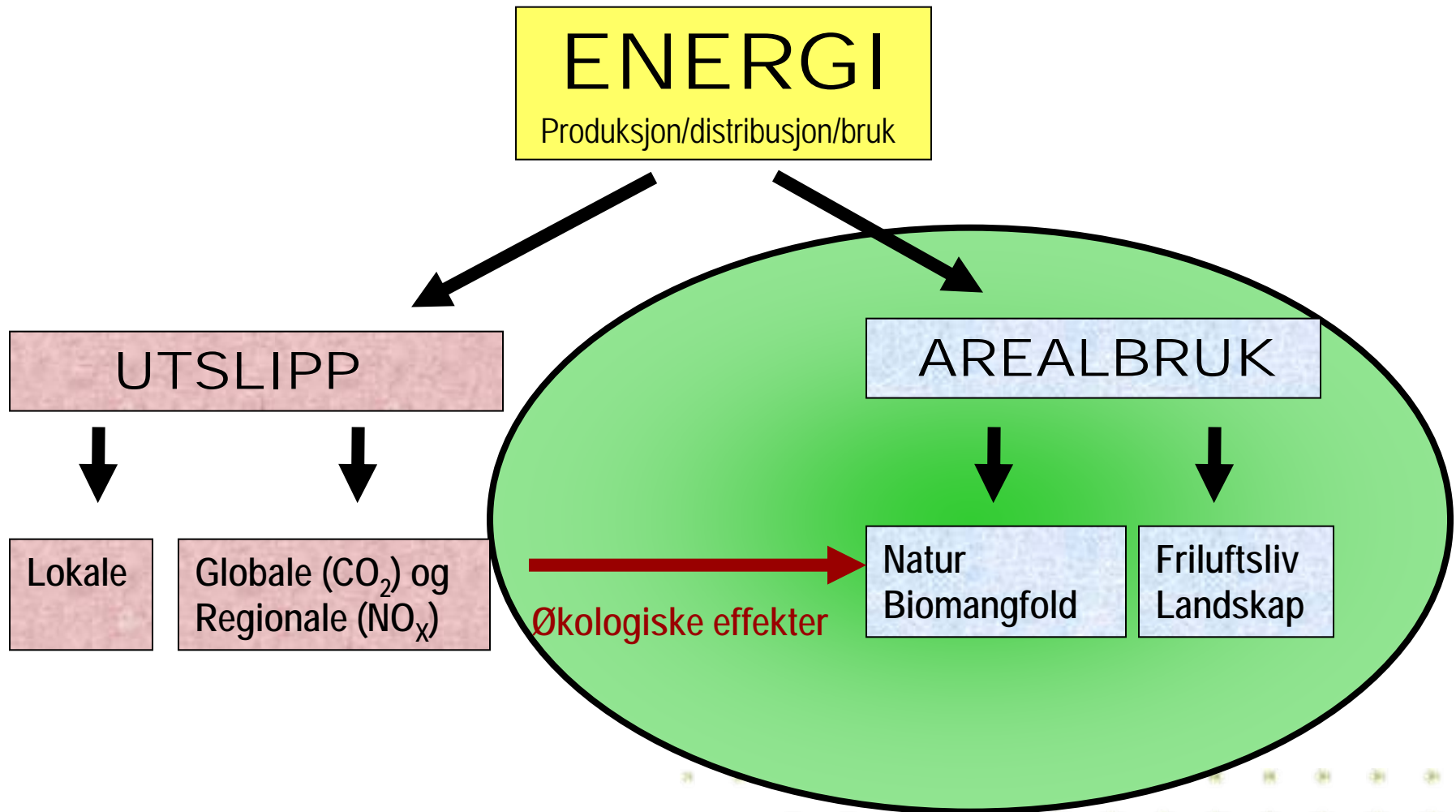

- Hva slags fornybar energi skal produseres?
- Hvor mye skal produseres?
- Hvor skal det produseres ?
- Hva slags vilkår som knyttes til anleggene?

Avklaring i forhold til internasjonale forpliktelser og nasjonale miljømål

Hva som skal iverksettes av tiltak og virkemidler

All energiproduksjon har miljøkonsekvenser

Klimatiltak: ny kraftutbygging og nye inngrep

Større kraftlinjer som kommer på høring i 2006-2008
Linja i Aust-Agder og ved Mongstad er planlagt som 300 kV-linjer, de øvrige som 420 kV-linjer. NB: Tråseene er ca-angitt

Eksplisiv auke i småkraftkonsesjonar

Talet på søknader om å få bygge småkraftverk aukar kraftig. Berre i år reknar Norges vassdrag- og energidirektorat med å gje rundt 75 konsesjonar over heile landet.

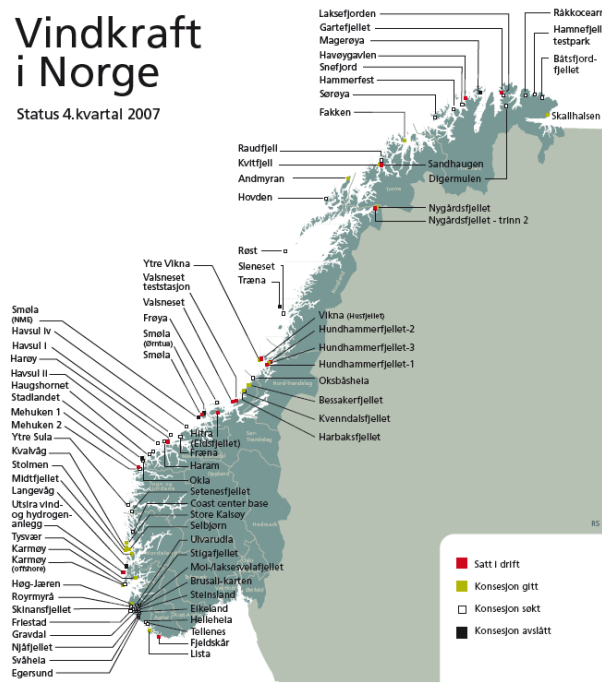

Foto: Rune Kjær Valberg

Publisert 20.09.2005 18:42. Oppdatert 20.09.2005 18:43.

Vindkraft i Norge

Status 4.kvartal 2007

Kraftledning truer idyllen

Lokalbefolkningen kjemper for å unngå bygging av en stor kraftledning langs Hardangerfjorden. Kampen handler ikke bare om estetikk. LARS NEHRU SAND, Hardangerfjorden

(Ett publisert: 22.07.08 Oppdatert: 22.07.08 kl. 01:12)

Siste 100 artikler

- Vi feiler at vår natur ofte for at oljeproduksjonen i Nordsjøen skal etterleve internasjonale miljøforpliktelser, sier Jan Ivar Rødland

Han er varaordfører i Granvin berad og leder for Fylkeskommunen mot Kraftlinjen i Hardanger.

Om bord i sjekta til daglig leder Klaus Rasmussen viser han Aftenposten den

ANDRE NYHETER

► KJØNNEK

Hovkunder diskuterte de grøntfuerne på nettet. Les saken

► LED REAGERER

- Satt i drift
- Konsesjon gitt
- Konsesjon søkt
- Konsesjon avslått

Politiske mål *kan* bli motstridende...

St.meld. nr. 34 (2006-2007)

Norsk klimapolitikk

Regjeringen har gitt satsingen på en miljøvennlig energiforsyning et historisk løft.

Et samlet mål på 30 TWh økt fornybar energiproduksjon og energieffektivisering i 2016 i forhold til 2001.

St.meld. nr. 26 (2006-2007)
Regjeringens miljøpolitikk

Norge har sluttet seg til det internasjonale målet om å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010.

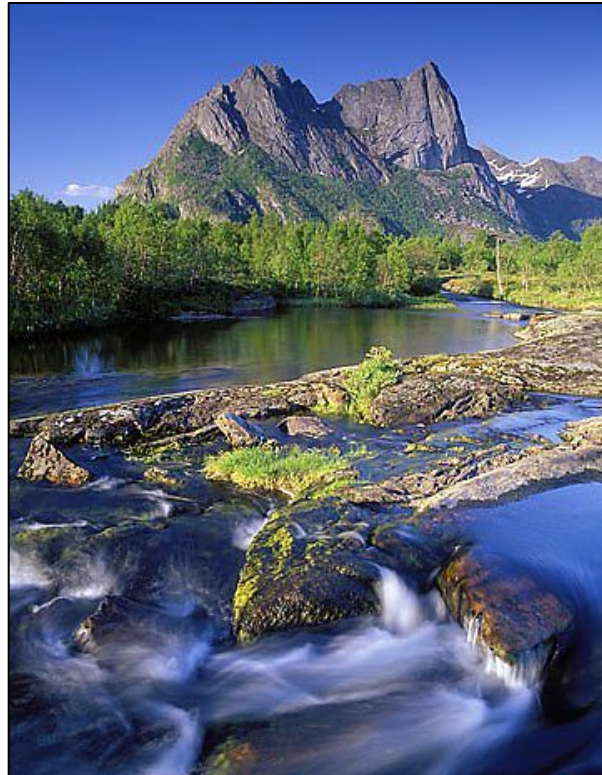
Nedbygging, bruk og bruksendring av arealer regnes som den største trusselen mot det biologiske mangfoldet i Norge.

...hvis vi gjør det feil. Vi må forene utbyggingen av fornybar, utslippsfri energi med hensynet til biologisk mangfold og andre naturverdier.

- Det er nødvendig å ha flere tanker i hodet samtidig.*
- Og huske på at klimavennlig er ikke nødvendigvis miljøvennlig.*

Naturen og artene under kryssild

***Klimaendringer:
Naturen og
artene må
tilpasse seg
(nedbør,
temperatur,
snøsmelting,
flom, tørke)***

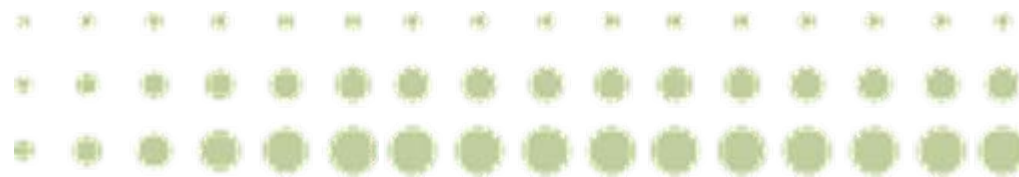
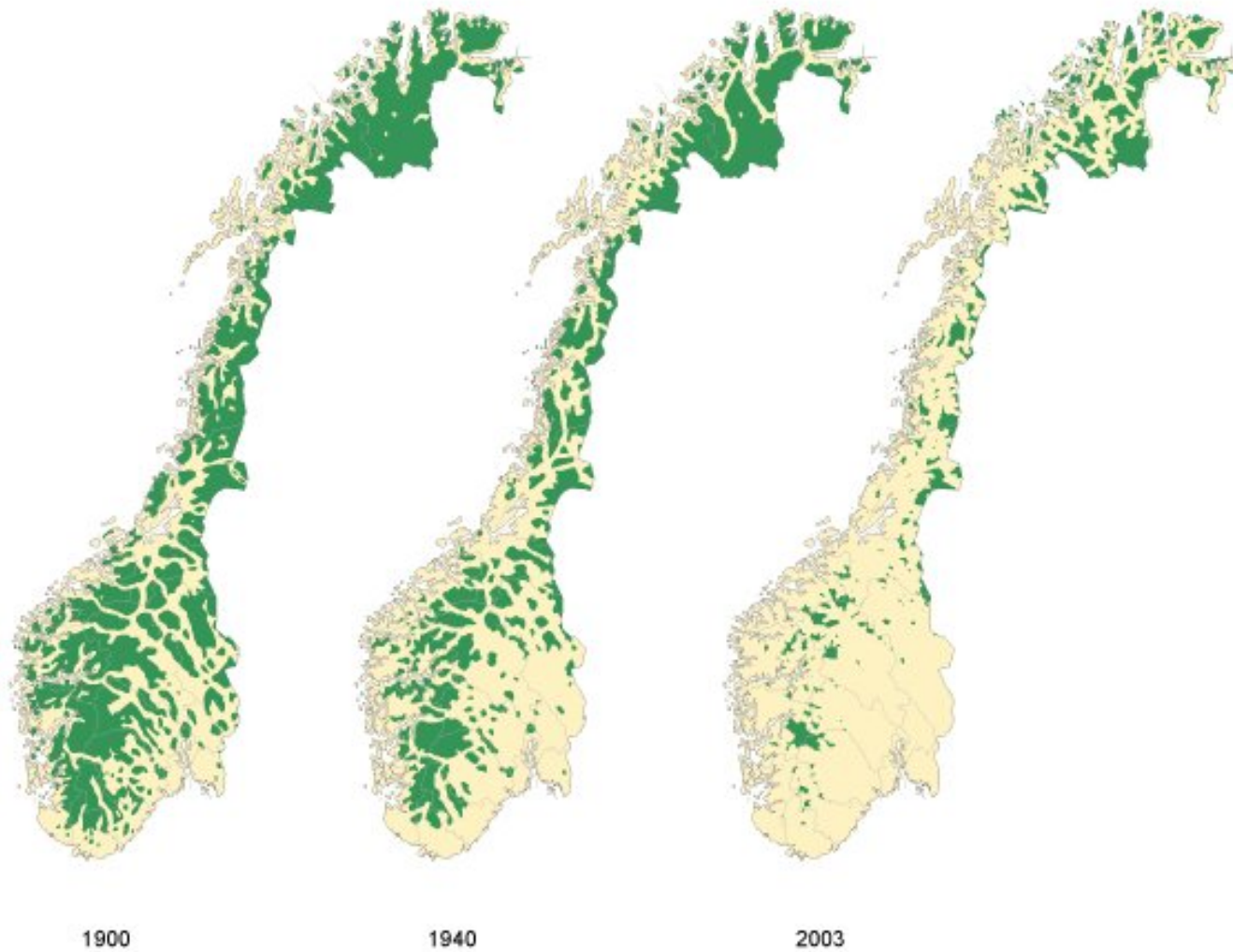

***Klimatiltak:
Ny ut-
bygging av
vann- og
vindkraft.***

***Norge som
svingkraft-
leverandør***

Reduksjon i inngrepsfrie naturområder i Norge

for liv i
naturen
og natur
i livet

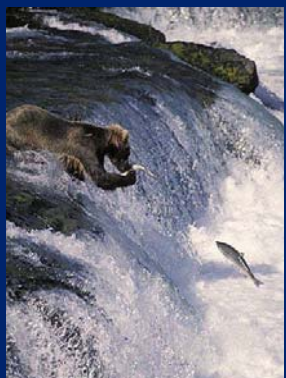
”Å selge norsk natur for billig”

- Skal ”den nye fornybare energien” spise resten?
- Å løse klimaproblemet ved å ødelegge mer natur løser ingen problemer

Så hva gjør den nye energien miljøvennlig?

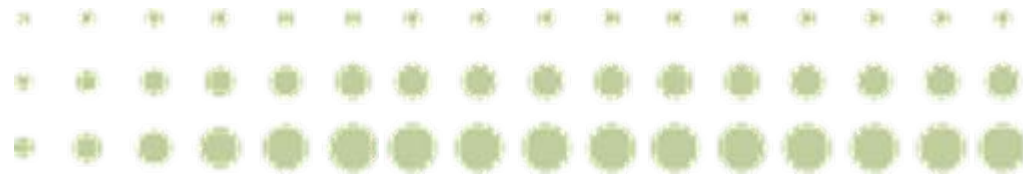
for liv i
naturen
og natur
i livet

1. Hent ut effektiviseringsgevinsten
FØRST
2. Ny utbygging må *erstatte* fossil energi,
ikke komme i tillegg til annen kraft
3. Planlegg for høy naturpris; mye kraft for
lite miljøkonflikt
4. Planlegg samlet /nasjonalt

DN ønsker et system som sikrer:

1. Mest mulig fornybar og klimavennelig energi med minst mulig miljøkonflikt: de virkelige grønne prosjektene.
2. At beslutninger om utbyggingsmønster og den enkelte utbygging eller utvidelse i størst mulig grad baseres på kunnskap.
3. At miljøkravene skal være oppdatert, forutsigbare og gjenkjennelige på tvers av alle former for kraftproduksjon
4. At lista for miljøkrav og hva som er akseptabel miljøkonflikt pr produsert enhet ligger fast på tvers av energisektoren
5. Overordnede føringer og planverktøy må til for å gi forutsigbarhet for søkere og forvaltning, fremme de beste utbyggingsmønstre nasjonalt og regionalt, samt prioritere fram totalt sett beste prosjekt.

Konklusjon:

1. Fornybardirektivets effekt på miljøinteressene usikker
2. Fornybar energiproduksjon i form av vannkraft, vindkraft og bioenergi har opplagt et potensial for å komme i konflikt med naturmangfold, friluftsliv og landskap
3. Fornybardirektivet /nasjonal satsing fjerner ikke andre internasjonale forpliktelser i hht. Bl.a vanndirektiv, biomangfold konvensjonen, Bern-, Bonn- og Ramsar konvensjonene etc.
4. Ny naturmangfoldlov forutsetter et økt vern av trua og sårbare arter og naturtyper (viktig å gi loven et konkret innhold så fort som mulig)
5. Hensynet til en skånsom og bærekraftig energiforsyning setter økte krav til miljøtilpasning, og dokumentasjon av miljøvirkninger før, under, og etter etablering av ny og eksisterende energiproduksjon
6. Man skal være forsiktig med å etablere subsidie/støtteordninger som fremmer energiproduksjon som kommer i konflikt med internasjonale miljøforpliktelser og nasjonale miljømål

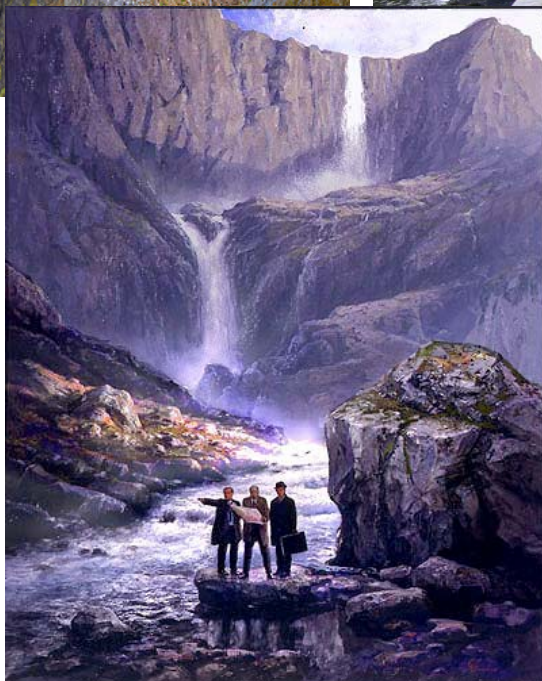
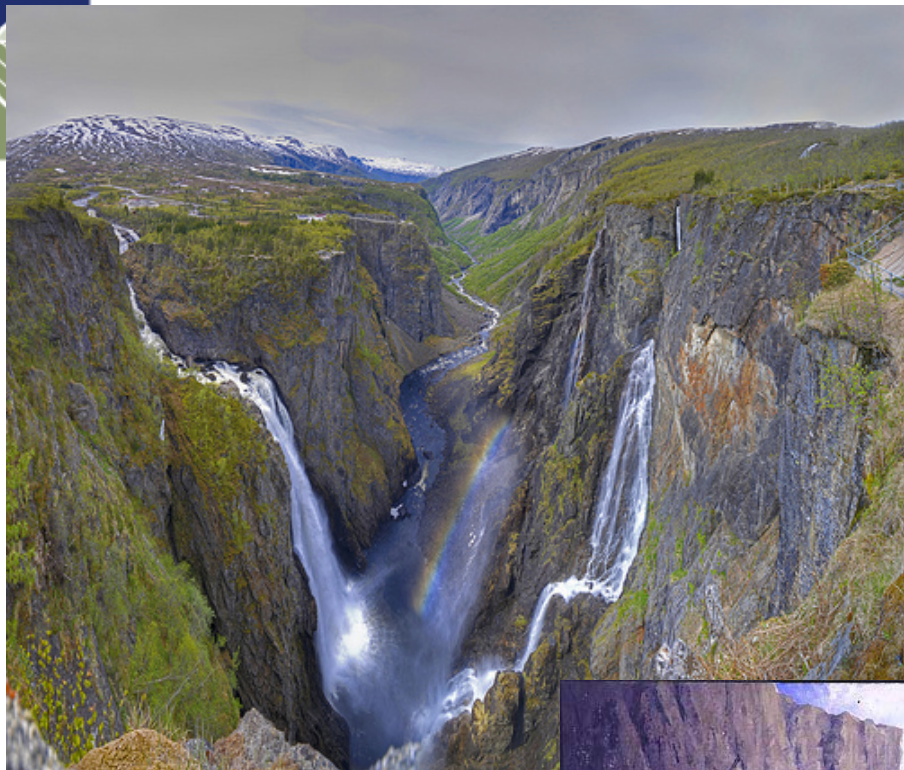

Takk for oppmerksomheten.

for liv i
naturen
og natur
i livet

Daleelva, Høyanger
© Jo H. Halleraker

Aura, Nesset
© Jo H. Halleraker